

	Назив предмета: Теорија књижевности I			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	обавезни	I	5	2+2
Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност				
Условљеност другим предметима: Нема				
Циљеви изучавања предмета:				
Усвајање основног и проширеног знања из области теорије књижевности. Савладавање начина примјене теоријских знања у практичном раду на књижевно-теоријској анализи умјетничког текста. Стицање знања из области историје развоја приступа проучавању књижевности. Упознавање студента са књижевним жанровима у дијахроном и синхроном пресеку. Укључивање студента у токове савремених оквира теорије књижевности.				
Исходи/резултати учења (стечена знања):				
Студент ће да стекне знање и припремљеност за квалитетно тумачење књижевних дјела и појава. Овладаће разноврсном књижевнотеоријском апаратуром и методолошким аспектима тумачења књижевног текста. Усвојиће теоријска знања и бити оспособљен за примјену тих знања у практичном раду на анализи књижевног текста. Студент ће бити оспособљен да аргументовано и утемељено књижевнотеоријски коментарише књижевни текст.				
Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Сања Мацура и мр Валентина Милекић				
Методѐ наставѐ и савладавања градива:				
Садржај предмета обухвата историјске, теоријске и методолошке приступе садржајима теорије књижевности, те је основна метода усмено излагање (ex chatedra). У складу с темом наставног часа, ова метода се допуњава видео пројекцијама и дијалогом са студентима.				
Садржај предмета:				
1. Увод у теорију књижевности Књижевност: обим и садржај појма; Подручје проучавања књижевности: теорија књижевности, књижевна критика и историја књижевности; Традиционални дијелови теорије књижевности: стилистика, версификација и теорија књижевних родова и врста; Дисциплине које су се развиле у модерном добу: методологија и интерпретација; Импресионистичка и аналитичка критика: књижевна критика као вредновање и интерпретација; Теорија историје књижевности: становиште садашњости и становиште прошлости у изучавању књижевности; Појам националне и опште књижевности, компаративно проучавање књижевности				
2. Проблем периодизације: преглед епоха и праваца од антике до краја 19. вијека Развој проучавања књижевности; Проблем разврставања грађе; Доба антике: Стара Грчка – Поетика; Платон и Аристотел; Реторика; Стари Рим – Филологија; Реторика; Критика; Хорације; Средњи вијек; Ренесанса; Барок; Класицизам; Доба романтизма – Поетика романтизма; Утемељење историзма; Доба позитивизма – Основе теоријског мишљења, однос према поетици и реторици; Историја књижевности; Књижевна критика; Приступи проучавању књижевности од 20. вијека до данас у кратком, основном прегледу.				
3. Теорија књижевних родова и врста (поетика) Проблем класификације књижевности; Књижевни род/ књижевни жанр; Развој родовске класификације књижевности у дијахроном низу; Појам поезије; Врсте поезије (лирска поезија и наративна поезија); Подврсте лирске поезије; Подврсте наративне поезије (еп, епска пјесма, поема, балада, романа, роман у стиху); Појам прозне врсте; Новела; Приповијетка; Роман (појам, развој, типологија; структура); Бајка; Басна; Мит; Легенда; Анегдота; Сага; Цртица; Виц; Загонетка. Једноставни облици; Појам драме; Опште особине драме; Трагедија и појам трагичног; Комедија и врсте комедија; Драма у ужем смислу; Модерна драма; Књижевно-научне врсте.				

Припр. недјеља I недјеља	Књижевност: обим и садржај појма; Подручје проучавања књижевности: теорија књижевности, књижевна критика и историја књижевности; Традиционални дијелови теорије књижевности: стилистика, версификација и теорија књижевних родова и врста; Дисциплине које су се развиле у модерном добу: методологија и интерпретација; Импресионистичка и аналитичка критика: књижевна критика као вредновање и интерпретација; Теорија историје књижевности: становиште садашњости и становиште прошлости у изучавању књижевности; Појам националне и опште књижевности, компаративно проучавање књижевности
II недјеља	Развој проучавања књижевности; Проблем разврставања грађе; Доба антике: Стара Грчка – Поетика; Платон и Аристотел;
III недјеља	Реторика; Стари Рим – Филологија; Критика; Хорације; Средњи вијек;
IV недјеља	Ренесанса; Барок; Класицизам; Доба романтизма – Поетика романтизма;
V недјеља	Утемељење историзма; Доба позитивизма – основе теоријског мишљења, однос према поетици и реторици;
VI недјеља	Приступи проучавању књижевности од 20. вијека до данас у кратком, основном прегледу.
VII недјеља	Проблем класификације књижевности; Књижевни род/ књижевни жанр; Развој родовске класификације књижевности у дијахроном низу;
VIII недјеља	Појам поезије; Врсте поезије (лирска поезија и наративна поезија); Подврсте лирске поезије;
IX недјеља	Подврсте наративне поезије (еп, епска пјесма, поема, балада, романса, роман у стиху);
X недјеља	Појам прозне врсте; Новела; Приповијетка;
XI недјеља	Роман (појам, развој, типологија; структура);
XII недјеља	Роман (структура);
XIII недјеља	Бајка; Басна; Мит; Легенда; Анегдота; Сага; Цртица; Виц; Загонетка.
XIV недјеља	Појам драме; Опште особине драме; Трагедија и појам трагичног;
XV недјеља	Комедија и врсте комедија; Драма у ужем смислу; Модерна драма;

Оптерећење студента на предмету:

Недјељно: 2 часа предавања и 2 часа вјежби

У семестру: 30 часова предавања и 30 часова вјежби

Литература:

Обавезна:

Зденко Лешић, *Теорија књижевности*, Службени гласник, Београд, 2010.

Петар Милосављевић, *Теорија књижевности*, Требник, 2000.

Сања Мачура, *Увод у теорију књижевности*, Филолошки факултет Бања Лука, УБЛ, 2018.

Шира литература (у дијеловима и према избору студента):

Зденко Шкроб и Анте Стамаћ, *Увод у књижевност*, било које издање.

Миливој Солар, *Теорија књижевности са рјечником књижевнога називља*, Службени гласник, Београд, 2012.

Драгиша Живковић, *Теорија књижевности*, било које издање.

Антоан Компањон, *Демон теорије*, Светови, Нови Сад, 2001.

Рене Велек и Остин Ворен, *Теорија књижевности*, Нолит, Београд, 1985.

Драган Недељковић и Миодраг Радовић (ур.), *Уметност тумачења поезије*, Нолит, Београд, 1979.

Хенрик Маркјевич, *Наука о књижевности*, Нолит, Београд, 1974.

Ерих Ауербах, *Мимезис*, Нолит, Београд, 1968.

Џонатан Калер, *Теорија књижевности. Сасвим кратак увод*, Службени гласник, Београд, 2009.

Никола Грдинић, *Стални облици песме и строфе*, Народна књига, Београд, 2007.

Речник књижевних термина, било које издање.

Владимир Бити, *Појмовник савремене књижевне теорије*, Матица хрватска, Загреб, 1997.
Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Književne teorije XX veka*, s poljskog prevela Ivana Đokić,
Službeni glasnik, Beograd, 2009.

Сања Мацура, *Наративни лавиринт – Улазак*, 2018.

Облици провјере знања и оцјењивање:

10% присуство и активност на настави (10 бодова максимално)

20% 1. колоквијум (20 бодова максимално)

20% 2. колоквијум (20 бодова максимално)

50% завршни испит (50 бодова максимално)

Закључна оцјена представља збир свих претходно наведених облика провјере знања.

Посебна назнака за предмет: нема

Име и презиме наставника који је припремио податке: Др Сања Мацура, редовни професор